

वा ० रा ०

॥ ४९ ॥

ननु राज्ञाराज्यस्यभरतायदीयमानत्वादपरिहार्योयमर्थस्तत्राह ॥ प्रेति ॥ कैकेय्याप्रोत्साहितस्तस्यांसंतुष्टोयदिपितानोस्माकं अमित्रभूतो जायते ॥ तदाऽसौबंधनंप्राप्यतां
अथवास्यवधएवक्रियतां ॥ त्रेताद्वापरयोःसंधावयमवतारस्तदाचकिंचिदधिकपादेनाधर्मप्रवेशइति ॥ तदनुसारेण लक्ष्मणस्यैवमुक्तिः कैकेय्याश्चपरोपदेशेनैवमतिः ॥ छ
लेन वालिवधेप्रवृत्तिश्चभगवदितिबोध्यं ॥ १२ ॥ ननुएवंदोषस्यात्तत्राह ॥ गुरोरिति ॥ एवंचशास्त्रसंमतत्वान्नात्रदोषइतिभावः ॥ १३ ॥ ननुराज्ञोबलवत्त्वाद्धंधनाद्यश

प्रोत्साहितोऽयंकैकेय्यासंतुष्टोयदिनःपिता ॥ अमित्रभूतोनिःसंगबंध्यतांवध्यतामपि ॥ १२ ॥ गुरोरप्यवलितस्यकार्याकार्यमजान
तः ॥ उत्पथंप्रतिपन्नस्यकार्यंभवतिशासनं ॥ १३ ॥ बलमेषकिमाश्रित्यहेतुंवापुरुषोत्तम ॥ दातुमिच्छतिकैकेय्यैउपस्थितमिदंतव
॥ १४ ॥ त्वयाचैवमयाचैवरुत्वावैरमनुत्तमं ॥ काऽस्यशक्तिःश्रियंदातुंभरतायारिशासन ॥ १५ ॥ अनुरक्तोस्मिभावेनभ्रातरंदेवित
त्वतः ॥ सत्येनधनुषाचैवदत्तेनेष्टेनतेशपे ॥ १६ ॥ दीप्तमग्निमरण्यंवायदिरामःप्रवेक्ष्यति ॥ प्रविष्टंत्रमांदेवित्वंपूर्वमवधारय ॥ १७ ॥
हरामिवीर्यादुःखंतेतमःसूर्यइवोदितः ॥ देवीपश्यतुमेवीर्यराघवश्चैवपश्यतु ॥ १८ ॥ हनिष्येपितरंवृद्धंकैकेय्यासक्तमानसं ॥ रूपणं
चस्थितंवाल्पेवृद्धभावेनगर्हितं ॥ १९ ॥ एतत्तुवचनंश्रुत्वालक्ष्मणस्यमहात्मनः ॥ उवाचरामंकौसल्यारुदंतीशोकलालसा ॥ २० ॥

भ्रातुस्तेवदतःपुत्रलक्ष्मणस्यश्रुतंत्वया ॥ यदत्रानंतरंतत्त्वंकुरुष्वयदिरोचते ॥ २१ ॥ क्यमतआह ॥ बलमिति ॥ उपस्थितं ज्येष्ठत्वेन न्यायत
स्तवैवप्राप्तं इदं राज्यं ॥ एवंच बलहेत्वोरभावाद्धंधनादिशक्यमेवेतिभावः ॥ १४ ॥ बलाभावमेवाह ॥ त्वयेत्यादि ॥ १५ ॥ ननु तवाप्येवंवदतो न विश्वासो ज्ञातित्वाविशेषाद
तआह ॥ अनुरक्तइति ॥ भावआंतरोभिप्रायः ॥ १६ ॥ संप्रत्येवानुरागनिर्णयइत्याह ॥ दीप्तमग्निं क्रोधमित्यर्थः ॥ अरण्यंवा पित्राज्ञया ॥ १७ ॥ राघवश्चेतिचात्सर्वोजन
श्च ॥ १८ ॥ कैकेय्यासक्तमानसमतएवरूपणं ॥ वृद्धभावेन वृद्धत्वेनगर्हितंयथाभवतितथाबाल्ये कामुकत्वे स्थितं ॥ १९ ॥ २० ॥ अनंतरं युक्तंकार्यंतत्त्वंकुरुष्व यदिरोचते
तर्हिलक्ष्मणवाक्यंकुरुष्वेतिशेषः ॥ अनेनकौसल्यायागूढंस्नानभिमतत्वंलक्ष्मणोक्तस्यसूचितं ॥ २१ ॥

अ० कां०

॥ ४९ ॥